

سمینار :

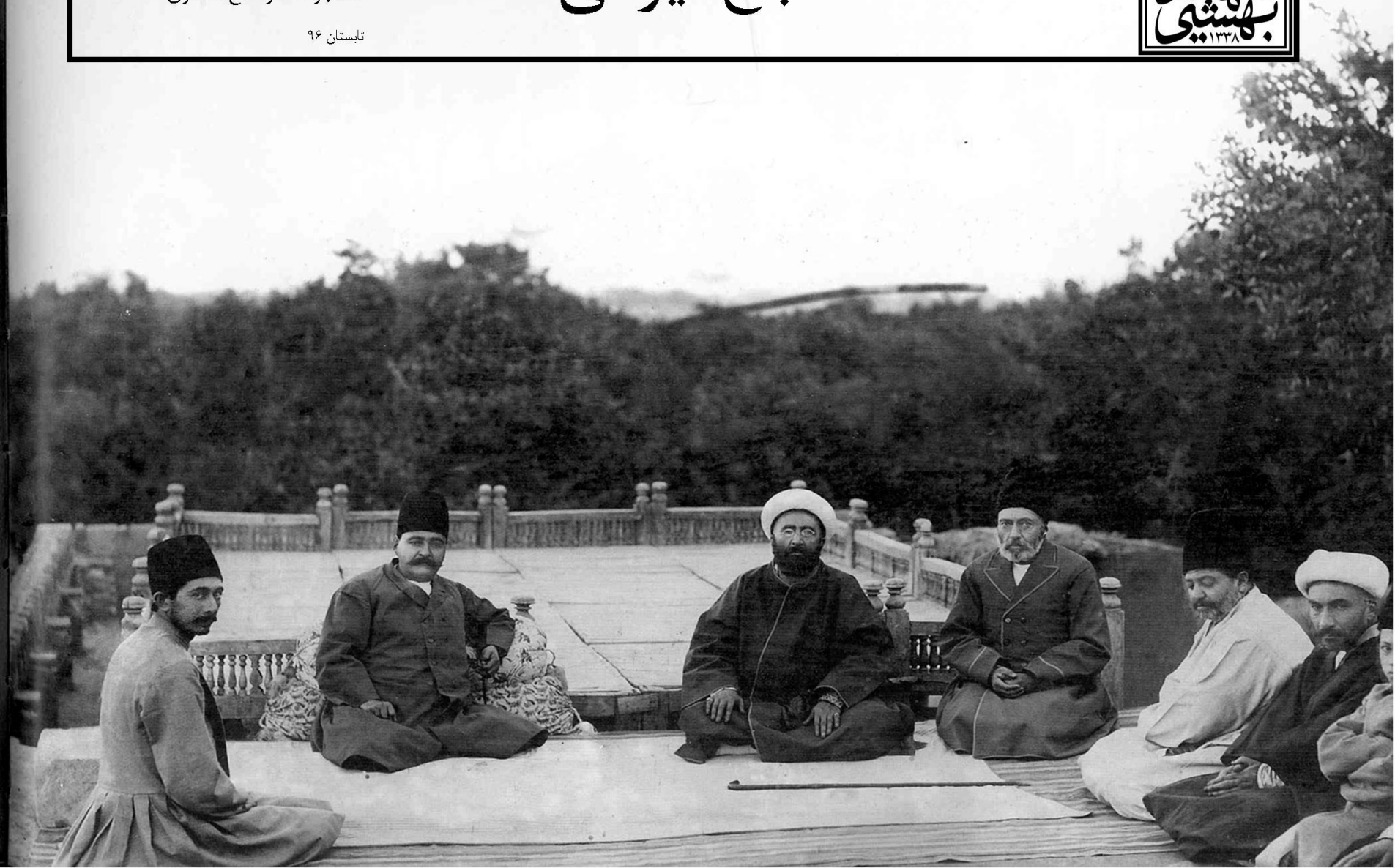

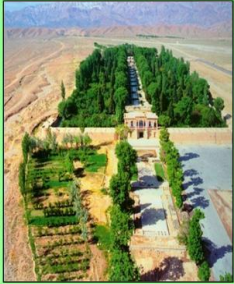
اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی

دانشجو : ناصر فلاح عسگری

تابستان ۹۶

باغ ایرانی

توضیحات:

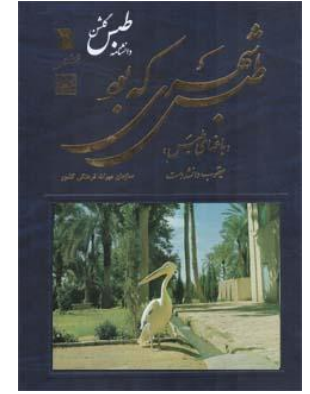
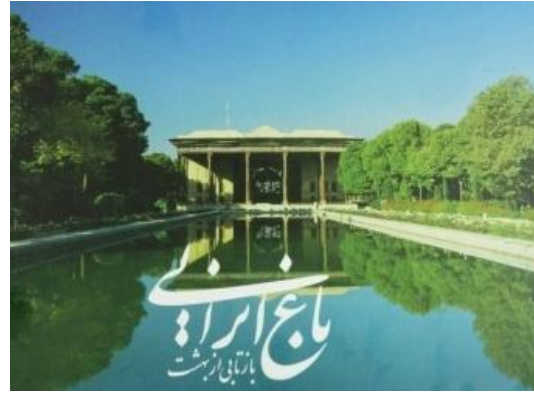
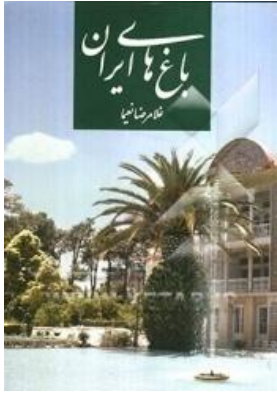

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

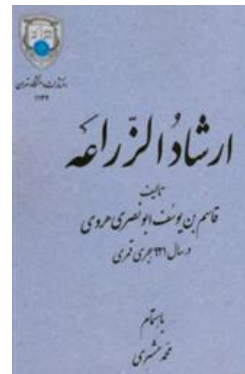
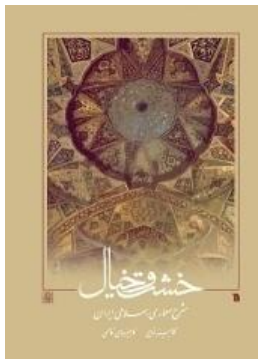
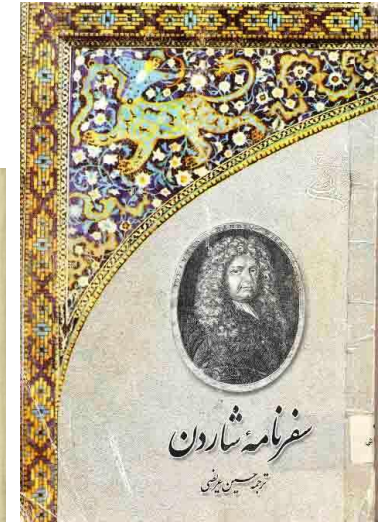
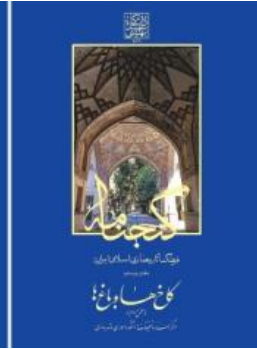
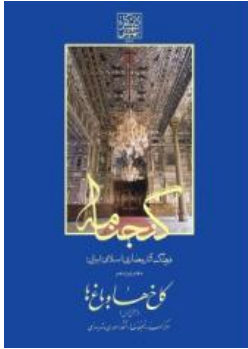
ژانسیکاه
سهمینی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهت های تاریخی

توضیحات:

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهجت های تاریخی

- استروناخ، دیوید. (۱۳۷۰). شکل گیری باغ های سلطنتی پاسارگاد و تاثیر آن در باغسازی ایرانی ، مجله اثر ، (۲۲ و ۲۳) : ۷۵-۵۴
- پیرنیا ؛ کریم . ۱۳۷۲. باغ ایرانی .مجله آبادی .شماره ۲۵
- انصاری ،مجتبی .(۱۳۷۸). ارزش های باغ ایرانی (صفوی - اصفهان). رساله دکتری .دانشکده هنرهای زیبا .دانشگاه تهران
- بهشتی ، سید محمد. (۱۳۸۷)جهان باغ ایرانی .فصلنامه هنر ، (۱۲):۷-۱۵
- میرفندرسکی ، محمد امین .(۱۳۸۳). باغ ایرانی چیست؟ باغ ایرانی کجاست ؟ ماهنامه موزه ها (۴۱) : ۱۹:
- میرفندرسکی ؛ محمد امین .(باغ در مفهوم باغ) ، در هفت شهر ، ش ۳ (بهار ۱۳۸۰) ص ۴-۱۳
- منصوری ، سید امیر و حیدر نتاج ، وحید (۱۳۹۰) بررسی منشا پیدایش نظریه چهارباغ به عنوان الگوی هنر باغسازی ایرانی .فصلنامه منظر ، ۳(۱۶) : ۱۶-۲۳
- منصوری ؛ سید امیر . (۱۳۸۴) درآمدی بر زیبایی شناسی باغ ایرانی .فصلنامه باغ نظر ؛ ۲(۳):۵۸-۶۳
- جیحانی ،حمیدرضا و سیدمحمدعلی عمرانی ، باغ فین ، تهران:پژوهشگاه میراث فرهنگی ،۱۳۸۶
- جیحانی ، حمید رضا ، دشواری های فراوری مرمت باغ تاریخی ایرانی ، صفه ،(۵۷) : ۱۰۷-۱۱۷
- عالمی ،مهوش ،(۱۳۸۷).باغ های شاهی صفوی .گلستان هنر ۱۲ : ۶۸-۴۸
- علایی ، علی ،(۱۳۹۳) ، آشنایی و تحلیل باغ های تاریخی روستایی ایران ،مسکن و محیط روستا (۱۴۹)، ۱۵-۳۶

توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بهت های تاریخی

در این قسمت با توجه به فعالیت اساتید گروه های مختلف در رابطه با باغ مصاحبه هایی با آنها در مورد باغ ایرانی و مرمت آن شد

مهندس شیبانی ، عضو هیئت علمی گروه منظر ، دانشگاه شهید بهشتی

دکتر علی علایی ، عضو هیئت علمی گروه معماری ، دانشگاه شهید بهشتی

دکتر میترا آزاد ، عضو هیئت علمی گروه مرمت ، دانشگاه شهید بهشتی

دکتر لادن اعتضادی ، عضو هیئت علمی گروه مطالعات ، دانشگاه شهید بهشتی

اپلیکیشن تلویزیون که فیلم های آرشیو شده صدا و سیما در مورد باغ های ایرانی و همچنین نشست های تخصصی در مورد باغ ایرانی قابل مشاهده و دانلود بود .

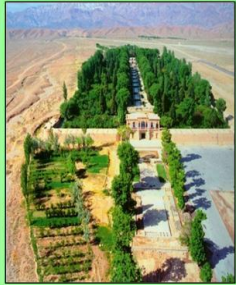
توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بافت های تاریخی

توضیحات :

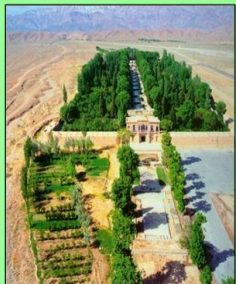
اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بافت های تاریخی

- پیشگفتار ۶
- مقدمه ۷
- بخش اول (شناخت باغ ایرانی)
- سیر تاریخی باغ ایرانی (قبل اسلام) ۸
- اقلیم در باغ ایرانی ۱۳
- بررسی کالبدی باغ ایرانی ۱۵
- دسته بندی باغ ها ۱۹
- آب در باغ ایرانی ۲۱
- پوشش گیاهی در باغ ایرانی ۴۴
- تاثیر باغ بر هنر ۴۴
- فرهنگ باغ ایرانی ۴۴
- هندسه در باغ ایرانی ۴۴
- بخش دوم (مرمت باغ ایرانی)
- منشور فلورانس در رابطه با حفاظت باغ های تاریخی ۲۶
- معرفی و برداشت باغ های تاریخی ناشناخته ۲۸
- چالش های پیشه رو در مرمت باغ ایرانی ۴۴
- مرمت کالبدی باغ ایرانی ۴۴
- مرمت پوشش گیاهی ۴۴

توضیحات:

سمینار پیش رو حاصل مطالعات و پژوهش در مورد باغ ایرانی از منابع و کتاب های و مقالات که در پیشینه تحقیق و منابع معرفی شدن ، بیشتر این مطالعات ، شناخت باغ ایرانی و معرفی و توصیف باغ ایرانی بوده و در زمینه فنی مهندسی بسیار کم کار شده ، همچنین در مورد مسائل پوشش گیاهی و مهندس آب و چگونگی آب رسانی نیز بسیار کم کار شده است .

در این پژوهش ما به معرفی همه موارد که باید در زمینه باغ ایرانی کار شود به صورت فهرست وار اشاره کرده ایم ولی بخاطر چارچوب و قالب ارائه شده برای این ترم نمی توان به همه این موارد پرداخت ، لذا این پروژه پیش گام و مقدمه ای برای کار پژوهشی برای ترم های آینده می باشد .

قسمت هایی که در این پروژه معرفی و کار نشده در فهرست بصورت علامت سوال آمده است .
در قسمت مصاحبه ها و منابع شفاهی با افراد متخصص زیادی صحبت و گفتگو کردیم که از جمله این افراد میتوان به خانم دکتر آزاده شاهچراغی عضو هیئت علمی دانشگاه علوم تحقیقات و دکتر جیهانی عضو هیئت علمی دانشکاه کاشان ، آقای دکتر مشهدی ، و دیگر دوستان و سال بالایی ها که ما به معرفی چند تن پرداختیم .

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

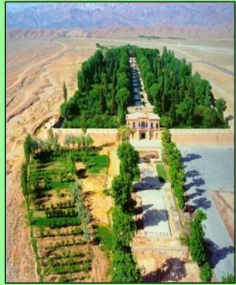

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بافت های تاریخی

باغ در فرهنگ و تمدن ایران از روزگاران دیرین اهمیت و جایگاهی مهم داشته است. اهمیت پرداختن به باغ و باغ سازی و ارج نهادن به طبیعت در ایران تا حدی بوده است که به صورت یک آیین مذهبی درآمد؛ محصول این باغ « نگاه یکی از قدیمی ترین شیوه های منظر سازی با عنوان را به جهان هدیه کرده است. قدمت باغ ایرانی چنان « ایرانی است که با افسانه ها پیوند خورده و ریشه در ناشناخته ها دارد. تلاش های بسیاری از سوی محققین باغ ایرانی در شناسایی پیشینه و کهن الگوی اصیل باغ ایرانی انجام شده است، الگویی که فرم و ساختار باغ ایرانی را در زمان و مکان های مختلف توضیح دهد. لذا عدم وجود الگوی مشخص، به دلیل آمیخته بودن این پدیده با افسانه، سبب شده تا الگویی که از نظر هندسی با هندسه برخی از باغها سازگار است به عنوان کهن الگوی باغ ایرانی معرفی گردد. این الگو همان الگوی معروف است که هندسه باغ را براساس دو محور ((چهارباغ)) و رایج عمود بر هم و وجود کوشکی در محل برخورد این دو محور، توجیه م یکنند. این رویکرد نگاهی کاملاً از بالا (پلانی) به باغ داشته و توجی هکننده منظر باغ مبتنی بر استفاد هکننده یعنی انسان نیست. به نظر می آید این الگو ریشه در الگوهای غیرایرانی بیان شده در تورات مبنی بر الگوی تقسیم زمین توسط چهار نهرداشته باشد. کهن به عنوان منشاء باغ ایرانی، به تحلیل ((چهارباغ)) الگوی رایج باغ از نگاه بالا پرداخت هاست، زاویه دیدی که هی چگاه از طرف استفاد هکنندگان درک نمی شود بلکه تحلیل محققین معاصر از باغ ایرانی است. مهم تر آنکه، کهن الگوی مطرح شده پاسخگوی تمامی فرم ها و گون ههای کالبدی متنوع باغ های ایرانی نیست و تنها تعداد محدودی از باغها با این الگو قابل توجیه هستند. در واقع، وجود الگوهای مختلف برای یک پدیده مانند باغ ایرانی نشان از ناتوانی پاسخگویی یک الگوی شکلی ثابت برای این پدیده است لذا شایسته است تلاش ها در جهت کشف الگوی پنهانی باشد که بتواند انواع گونه های شکلی را تولید کند. را به دلیل عدم درک از ناحیه دید ((چهارباغ)) این مقاله الگوی انسان و همینطور به دلیل عدم توانایی آن در پاسخگویی به تمام انواع باغ ایرانی، به عنوان کهن الگوی باغ ایرانی رد میکند و بر آن است تا ویژگی اصیل مشترک در تمامی باغ های ایرانی را با تکیه بر این اصل که ؛ ((تمامی باغ های تاریخی شکل یافته از سه نظام کاشت ، آب و بنا (استقرار معماری) هستند که عمارت اصلی با استقرار در مناسب ترین موقعیت جستجو کند چش مانداز دست می یافت)) ویژگی ای که می تواند زاینده فرمها و پلان های متنوعی باشد نه فقط یک دسته خاص از باغهای ایرانی مانند گونه های چهاربخشی.

توضیحات:

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهت های تاریخی

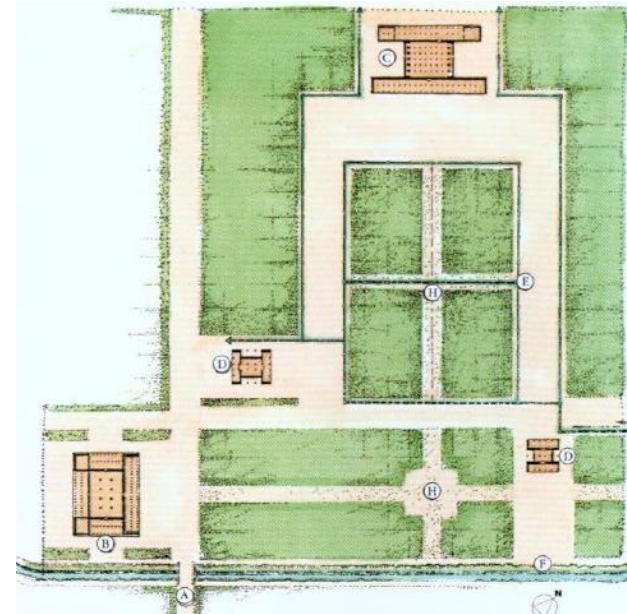

سخن گفتن درباره تاریخ دقیق ظهور باغ ایرانی امری بسیار سخت و نیازمند تحقیق و تفحص بسیار است. با توجه به شواهد تاریخی می توان گفت که پیدایش باغ ایرانی هم عصر با ظهور زرتشت و آموزه های او و نیز شناخت انسان از ارزش ها و فوائد باغ با توجه به شکل گیری الگوهایی چون باغ های بین النهرین ، ایلامی ، آشوری و مصری صورت پذیرفت .

ولی در ایران پیدایش باغی ایرانی را میتوان از باغ سلطنتی پاسارگاد دانست .

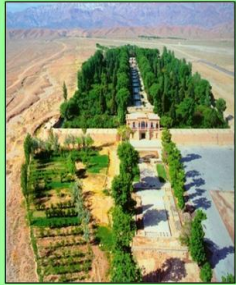
مجموعه تاریخی پاسارگاد

نقشه مجموعه باغ سلطنتی کوروش در پاسارگاد

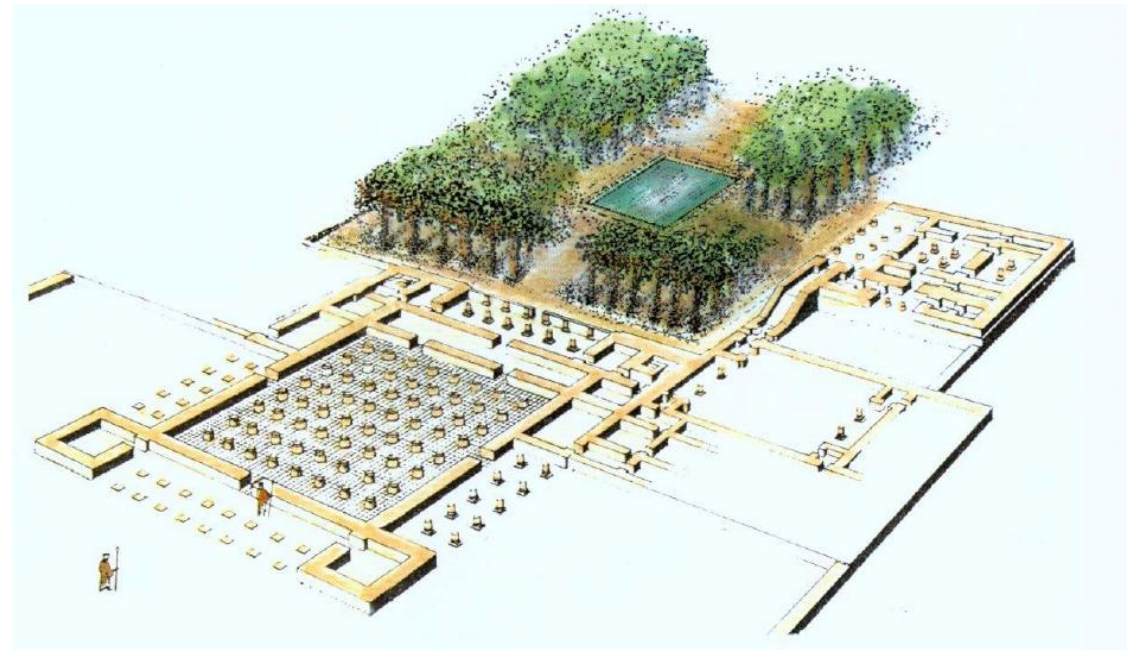
• باغ سازی هخامنشیان در زمان جانشینان کوروش

در ادامه حکومت داریوش ، باغ های خشایار شاه شهره بودند . او معمار شهرپرداز و باغ ساز چیره دستی بود . هم او در کتیبه اش خبر میدهد که : (سازندگی ها و آبادانی های زمان پدرم راهم من کرده ام و این شاهکار ها را من کرده ام) . پس از خشایار شاه می توان از کاخ اردشیر دوم در شوش نام برد که در قرن چهارم ق.م ساخته شده در کنار آن باغی قرار داشته است که آن را (خلوتگاهی باصفا) توصیف کرده اند .
(ماخذ: کتاب باغ های ایران ، غلامرضا نعیمی)

توضیحات:

تصویر سه بعدی کاخ اردشیر
دوم ، شوش ، قرن چهارم (ق.م)
ماخذ : کتاب باغ ایرانی بازتابی
از بهشت)

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشگاه
سپهر
بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهت های تاریخی

• باغ های معلق بابل

باغ های معلق بابل در بین النهرین که در زمان پادشاهی نبوکد نذر (بخت النصر) برای همسر ایرانی اش (سمیرامس) که شاهزاده ای مادی بود ساخته شده است، اشاره کرد. باغ های مطبقی که به علت قرار گیری در ارتفاعات مختلف لقب معلق بودن را به خود گرفتند. در سرزمین های شمالی تر در منطقه غرب زاگرس، نقش برجسته های آشوری به جای مانده نیز از وجود کاخی با شکوه در میان باغی مصفا حکایت می کنند که می توان نتیجه گرفت کاخ های آشوری از وجود باغ ها بهره می بردند و ارتباط ویژه ای بین کاخ ها و باغ آرایبی وجود داشته است. اما در شرق بین النهرین در دشت حاصلخیز خوزستان تا حدود غربی فارس، آنچه از مهرهای گلی و تصاویر روی سفالین های ایلامی به جای مانده، مؤید این مطلب است که پیرامون زیگورا تها و خیابان های منتج به آنها با خیابان های مشجر و باغ های باصفا زینت می شدند که نشانگر وجود هنر باغ آرایبی در ایلام قدیم می باشد. (ماخذ: مقاله باغ ایرانی در گذر زمان (سامان اویسی))

طرحی شماتیک از باغ های معلق بابل

توضیحات:

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

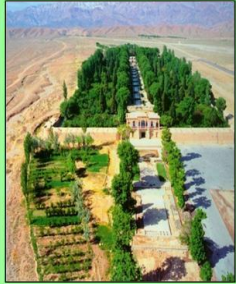
دانشگاه
سپهر
بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهت های تاریخی

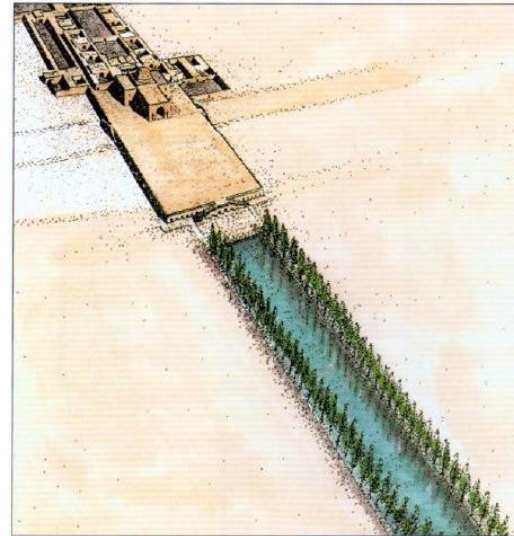
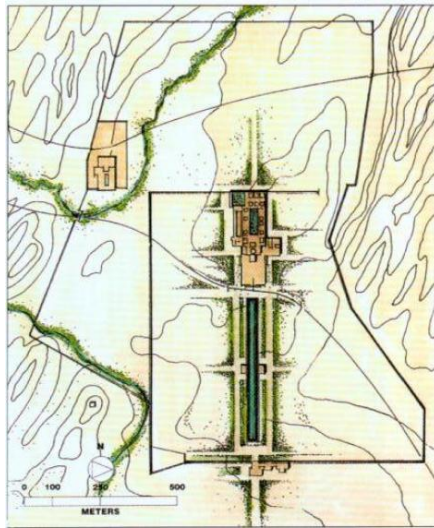
• باغ های ساسانی

در دوره ساسانی (۶۳۳-۲۲۴م) باغ سازی گسترش فراوانی می یابد جایگاه والای طبیعت در تفکر زرتشت به ویژه بزرگداشت آب موجب گردید تا علاوه بر انتظام انسانی در باغ، چشم اندازها و انتظام بستر طبیعی نیز بیش از پیش مطرح گردد. باغ قصرهای این دوره همانند تخت سلیمان و کاخ فیروزآباد، بیستون در بسترهای طبیعی جذاب مانند دریاچه و چشمه مکانیابی گردیدند

تنوع هندسی مشخص ترین ویژگی باغ های این دوره از تاریخ ایران است. انتظام های محوری، مرکزی و چهار بخشی در باغ های این دوره دیده م ی شود که تنوع بیشتری نسبت به الگوهای باغ سازی قبل تر (هخامنشی و اشکانی) دارند.

توضیحات:

نقشه مجموعه باغ ها و کاخهای خسرو ، قصر شیرین

نقشه و باز آفرینی کاخ کسرا و مجموعه باغ های اطراف آن

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهت های تاریخی

• مقایسه برخی ویژگی های باغ ایرانی قبل اسلان و بعد اسلام

عناصر اصلی							ساختار	بنیاد های فرهنگی
دیوار	مصالح	گیاه	باد	خاک	آتش	آب	پلان	
درون گرایی	استفاده از مصالح بوم آورد	- درخت جاوید - دار و داروید - نیلوفر آبی - نمادگرایی	عنصر مقدس	جماد ازلی	ایزد مهر	الهه آب	تقدیس جهات اربعه	پیش از اسلام
- محرومیت - ممانعت از ورود جهنمیان	خودبسند گی در استفاده از مصالح	روضه الجنات	سیالیت روح در غرف بهشتی	آفرینش انسان از خاک		رودهای بهشتی	جنه عرضها السموات	بعد از اسلام

توضیحات:

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بافت های تاریخی

- ❖ اقلیم سواحل شمالی (معتدل)
- ❖ نواحی جنوبی (گرم و مرطوب)
- ❖ قسمت مرکزی (گرم و خشک)
- ❖ بخش سردسیری ایران

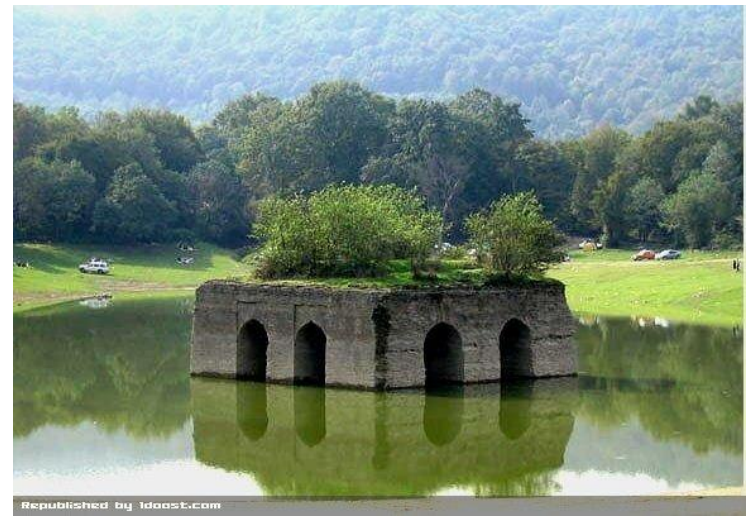
نکته : باغ ایرانی به معنای واقعی خود در اقلیم مرکزی ایران (گرم و خشک) و اختلاف دمایی که داخل باغ با بیرون رخ میدهد تعریف میشود .

باغ شاه قلی (اقلیم سرد سیر ایران)

باغ دولت آباد یزد (قسمت مرکزی (گرم و خشک))

باغ عباس آباد (اقلیم سواحل شمالی (معتدل))

توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهت های تاریخی

- دسترسی به آب اصلی ترین عامل انتخاب محل
- آب کافی ، خاک حاصل خیز شیب مناسب از فاکتور های اولیه انتخاب محل باغ میباشد.
- در اقلیم معتدل توپوگرافی مناسب از نظر دید به منطقه و دریا و همچنین برجسته بودن بنا برای برخورداری از نسیم دریا و ایجاد کوران از نکات مهم انتخاب محل باغ میباشد که در مقیاسه با دیگر اقلیم ها حائز اهمیت است.
- مقایسه عناصر باغ در اقلیم های مختلف ؟؟؟؟

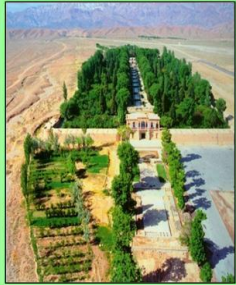
توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشگاه
سپهر
بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بافت های تاریخی

توضیحات:

باغ جهان نما (شیراز)

خانه عامری ها (کاشان)

- باغ ایرانی در دو حالت
- ۱- باغ به عنوان ظرف: باغ گسترده و کوشک
 - ۲- باغ به عنوان مظروف: حیاط مرکزی

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بافت های تاریخی

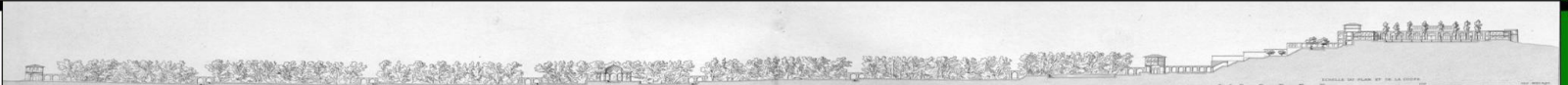
باغ به عنوان مظهر : حیاط مرکزی
بافت تاریخی میبد مصداق بارز این الگو میباشد

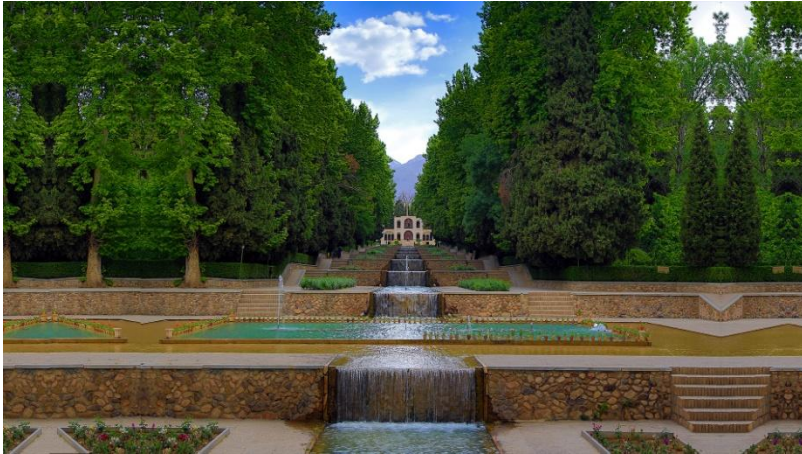
توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بافت های تاریخی

باغ ماهان کرمان دید از پایین

باغ ماهان کرمان دید از بالا

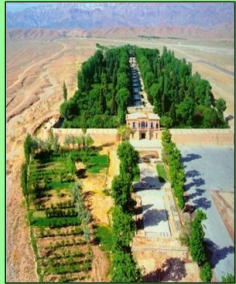
وجود چشم انداز اصلی به شکل مستقیم و کشیده در محور طولی باغ ، روبروی کوشک و کاشتن درختان بلند در دو طرف آن نقش اساسی در ایجاد پرسپکتیوی دارد که باغ را طولانی تر نشان میدهد این همان خصوصیتی است که در باغ های ایتالیا و به تبع آن باغ های فرمال فرانسوی مورد الهام قرار گرفته است . هنگامی که انسان به نقطه ای بلند مینگرد ، خطای دید که بر اثر تفاوت زاویه دید انسان در جهت بالا تر و پایین تر از خط افقی رخ میدهد باعث میشود که در آن نقطه نزدیک به نظر آید به همین سبب است که کوشک از سردر ورودی باغ نزدیک به نظر می آید و بیننده به حرکت به سوی آن طی این مسافت به ظاهر کوتاه ترغیب میکند و برعکس هنگامی که شخص از کوشک به باغ مینگرد فاصله مذکور طولانی تر به نظر می آید و وسعت بیشتری به باغ می بخشد .

توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بهجت های تاریخی

توضیحات:

- احداث باغ غالبا در زمین شیبدار
- محصور بودن پیرامون باغ با دیوار
- تقسیم سطح باغ به چهار بخش
- استفاده از خطوط راست در طراحی باغ
- وجود یک ساختمان در مرکز یا بلندترین قسمت فضا
- استفاده از یک جوی دائم اصلی (آب دائم)
- روان نمودن آب به گونه ای که صدا به وجود آید
- استفاده از سنگهای تراشدار در کف جوی برای نمایان شدن موج آب (سینه کپکی)
- وجود رابطه نزدیک با طبیعت و عدم وجود حد فاصل بین ساختمان و باغ
- وجود حوض یا استخر برای تامین آب و زیبایی چشم انداز در مقابل عمارت
- استفاده از درخت های زیاد و سایه دار و وجود معبر های باریک
- اختصاص دادن بیشترین قسمت باغ به کاشت درختان میوه
- استفاده از گل های زینتی و دارویی
- استفاده بیشتر از گل سرخ نسبت به گونه های دیگر آن گل

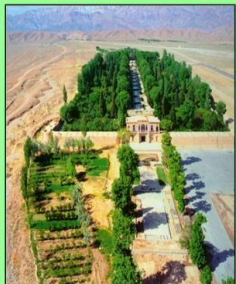
اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

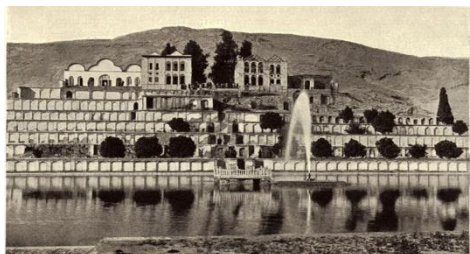
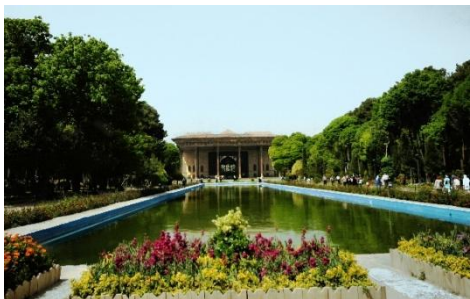
دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهت های تاریخی

- باغ هایی با شیب کم
- باغ هایی در زمین مسطح
- باغ های کنار رودخانه
- باغ های رو تپه
- باغ آبی
- باغ های شیب دار

توضیحات:

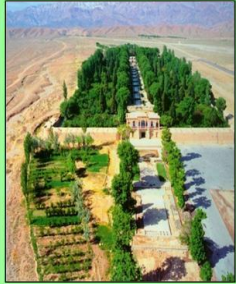

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

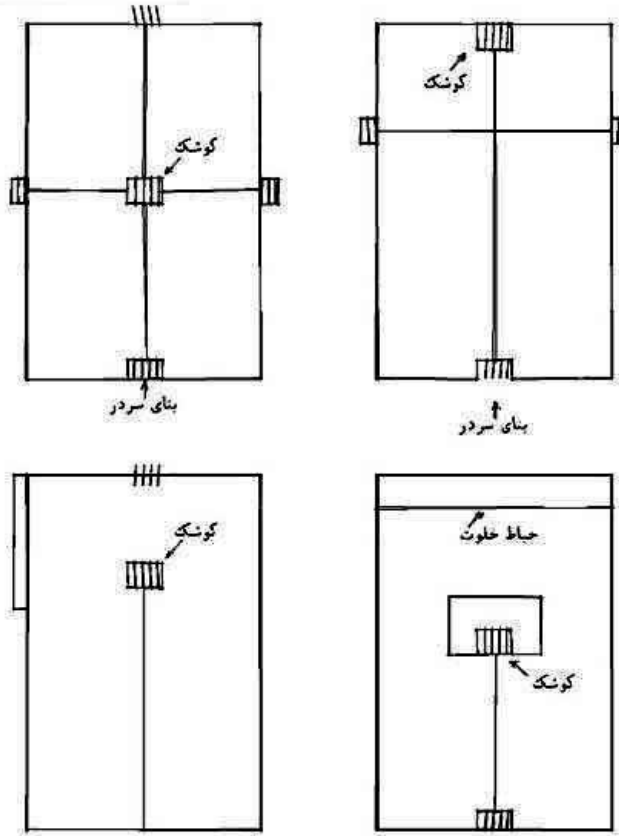
دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بهت های تاریخی

توضیحات:

چهار نحوه قرارگیری کوشک در محوطه باغ

- در باغ های ایرانی ، علاوه بر عمارت یا کوشک اصلی بناهای سردر هم بود که در حقیقت برونی باغ یا محل پذیرایی محسوب میشد .
- در برخی از باغ ها کوشک در میانه باغ وجود دارد مثل باغ جهان نما و باغ فین
- در برخی باغ ها کوشک در انتهای باغ وجود دارد مثل باغ ماهان کرمان
- در برخی باغ ها نیز علاوه بر باغ اصلی پشت کوشک یک باغ خلوت هم وجود داشت مثل باغ ارم شیراز

(منبع : مقاله باغ ایرانی پیرنیا)

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بافت های تاریخی

توصیفات آیه های قرآنی از وجود آب در باغ

- ((و بشر الذین آمنوا و عملوا الصالحات ان لهم جنات تجری من تحتها النهار)) آیه ۲۵ سوره بقره و کسانی که ایمان آورده اند و عمل صالح انجام داده اند بشارت ده باغهایی نصیب آنها خواهد شد که نهر هایی زیر قصر های آنها جریان دارد.
- ((والذین آمنوا و عملوا الصالحات لنبوئنهم من جنه غرفا تجری من تحت النحر و خالدین فیها نعم اجرا العالمین)) و کسانی که ایمان آورده اند و عمل صالح می کنند ما در غرفه های بهشتی منزلشان می دهیم غرفه هایی که از پایین آنها نهر ها جاری است و ایشان همیشه در آنجا خواهد بود .

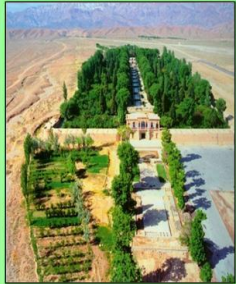
توضیحات:

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

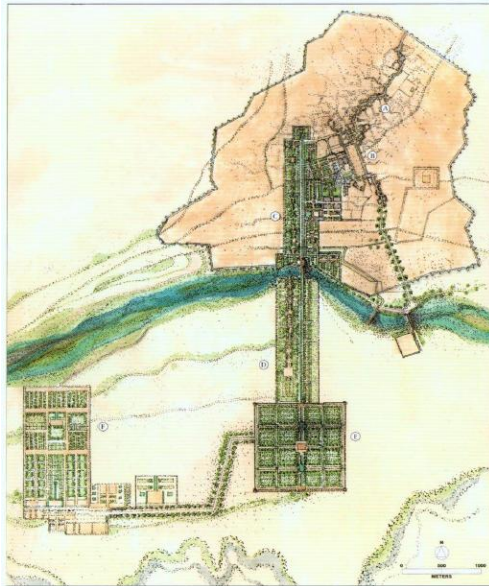
دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بافت های تاریخی

توضیحات:

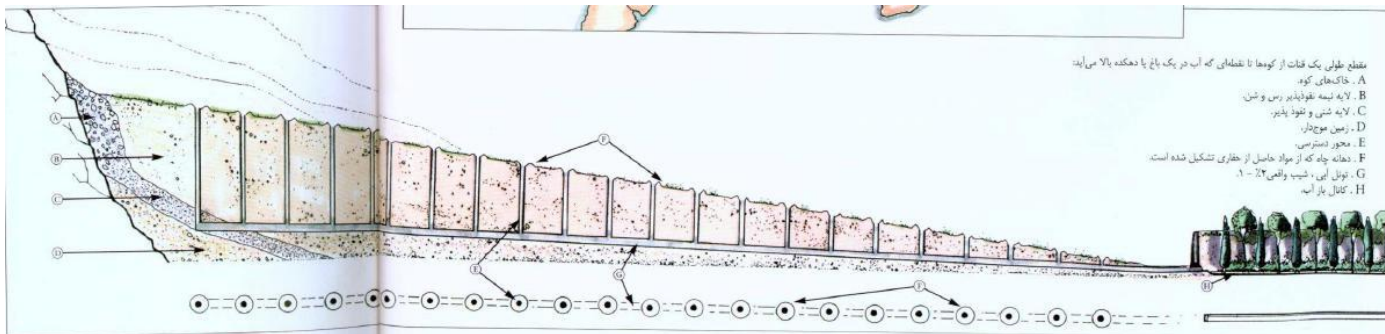

تغذیه باغ های اصفهان از طریق مادی از رودخانه زاینده رود

- مهندسی آب در باغ ایرانی ؟؟؟
- آبرسانی به باغ
- قنات
- مادی
- چشمه

نحوه ظهور و حضور آب در باغ بر اساس مفاهیم خاصی صورت م پذیرد و توزیع آن نیز پیرو نظم و قاعده ای است که از یک سو به ویژگی های فیزیکی و فنی آب و آبیاری توجه کرده و از سوی دیگر مفهومی، زیبایی شناسی، منظر سازی و معماری را مورد توجه قرار داده است. در باغ ایرانی، معماری باغ، معماری آب است و درهم آمیختگی آب و بنا پدید آورنده حماسه ای بی نظیر از شعر و شکوه و موسیقی در خلوت درختان است.

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

طریقه آبرسانی به باغ از طریق قنات

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بافت های تاریخی

- حوضها در سطح بالاتراز زمین و لبریز از آب برای جریان یافتن
- احداث جوی در تمام طول باغ (ایجاد محیطی آرام ،خنک و پرسایه ،جوی ها در تقاطع به حوضچه تبدیل می شوند)
- آبنا ، جویهایی برای منر دادن به آب و جبران خشکی (عمق ۳۰ و عرض ۸۰ سانتی متر
- دارای فواره ، از ضروری ترین عناصر باغ و مقابل عمارت اصلی
- عناصر اصلی که در باغ با آب همراه هستند

✓ شله : آب شیب

✓ فواره

✓ استخر

✓ سینه کپکی

استفاده از آب :

صدای خوش

تصویر انعکاس

نمایش حجم آب

توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و باغ های تاریخی

باغ فین

مهندسی آب باغ فین آن را از دیگر باغ ها متمایز کرده است

باغ از چشمه سلیمان سیراب میشود
حضور اکثر عناصر آبی در این باغ همچون

استخر

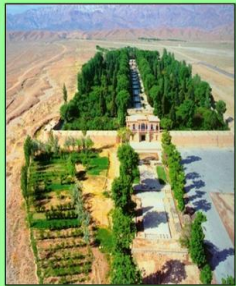
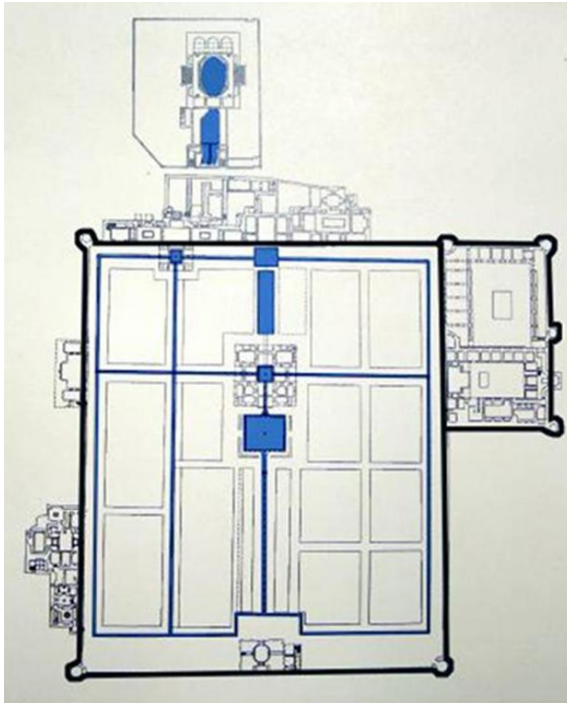
فواره

آب شره

جوی

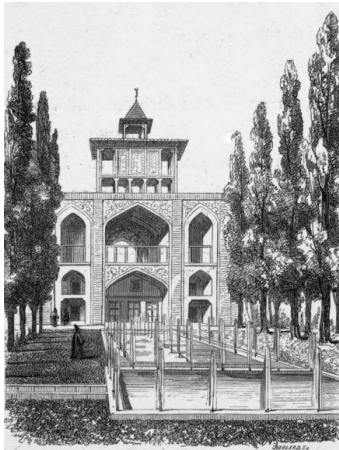
آب جوشان

ترکیب آب با کوشک

توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بهت های تاریخی

مرمت باغ ایرانی

تعاریف باغ ایرانی :

- باغ تاریخی ترکیبی از معماری و باغداری است و از نظر تاریخی و هنری مورد توجه است به همین دلیل باغ تاریخی را یک بنای تاریخی در نظر می گیریم.
- باغ تاریخی چون یک بنای تاریخی است. در مورد بنای درون آن باید طبق روح منشور ونیز عمل گردد
- باغ تاریخی یک بنای تاریخی زنده است که قواعد خود را دارد.

و....

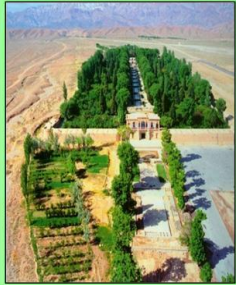
حفاظت از باغ های تاریخی

- - ابتدا شناسایی و فهرست بندی

- حفظ اصالت در طرح و بخش های گوناگون باغ

- حفظ جلوه های تزئینی (انتخاب گیاه یا مواد معدنی غیر زنده با دقت و مناسب)

- در مرمت، حفاظت، باز سازی باغ تاریخی یا یک قسمت از آن باید با همه عناصر تشکیل دهنده آن به طور همزمان رفتار شود و عملیات مرمتی حفاظتی و بازسازی را نباید جدا جدا انجام داد.

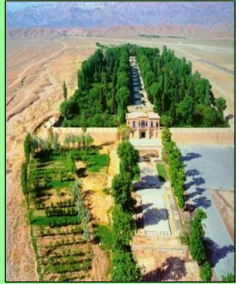
توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بافت های تاریخی

توضیحات:

- نگهداری ، حفاظت ، مرمت ، باز سازی
- از آن جایی که عناصر باغ را گیاه زنده تشکیل می دهد. نیاز به یک برنامه بلند مدت تازه سازی دوره ای است. (قطع کامل گیاهان و کاشت مجدد نمونه های کاملاً رشد کرده)
- در شرایط ثابت نیز مستلزم جایگزینی موردی است .
- گیاهانی که به طور دوره ای کاشته می شوند باید از نظر گیاه شناسی و باغداری تأیید شده. و تشخیص گیاهانی که قبلاً روییده اند از گیاهانی که بعداً کاشته می شوند میسر باشد.
 - برداشت یا جا به جایی جلوه های غیر منقول (ساختمان) و منقول (مجسمه ها) و تزیینات که جز عناصر تکمیلی باغ است. نباید صورت گیرد. مگر اینکه برای حفاظت این کار لازم باشد
 - جایگزینی عناصر بالا باید طبق منشور و نیز انجام شود و در جایی نیز ثبت شود.
 - از هر گونه تغییر در محیط فیزیکی باغ که توازن اکولوژیک آن را به خطر می اندازد باید پرهیز کرد. (مثل زهکشی، آبیاری، احداث پارکینگ، ایجاد امکانات رفاهی برای بازدید کنند).
 - هیچ کار مرمتی و بازسازی بدون تحقیق اولیه نباید انجام شود. تحقیق تضمین کننده علمی بودن کار ماست. تحقیق را باید به کارشناسان تحویل داد تا مطالعه و تأیید کنند.
 - باید به مراحل تکامل باغ توجه داشت و هیچ دوره ای را به دوره ای دیگر ترجیح نداد. مگر مواردی که مثلاً قسمتی تخریب زیاد شده باشد برای بازسازی از مدرک موثق استفاده شود

این کار باز سازی در قسمت هایی که کمترین فاصله را با ساختمان دارد انجام می شود به هدف اهمیتی که این قسمت ها در نقشه دارند. و....

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بافت های تاریخی

با توجه به فرهنگ غنی ایرانیان در باغ سازی از قدیم الایام ، باغ های زیادی بصورت ناشناخته مانده اند و هر روز رو به ویرانی و تخریب می روند ، به گفته آرتور پوپ : در ذهن هر ایرانی یک باغ وجود دارد ، این حرف به عینه در ایران ما وجود دارد . بطور مثال در نشست باغ ایرانی در اردیبهشت ماه در شهر کاشان از میراث بیرجند نام ۱۲۰ باغ ذکر شد ، ۱۲۰ باغ فقط برای یک شهر ، بس می توان نتیجه گرفت که امروز قبل از هر کاری مهم ترین کار ما در مرحله اول شناسایی باغ های ناشناخته و در مرحله بعد برداشت و رلوه دقیق این باغ هاست . و در مرحله بعد آسیب شناسی و حفاظت استراری این باغ ها می باشد . چرا این فرهنگ هر روز و هر روز بیشتر از بین میرود و حیف و صد حیف که باغ های بسیار غنی حتی غنی تر از باغ های ثبت جهانی شده هنوز مورد توجه متخصصان و مسئولین نیست و هر روز به پایان عمر خود نزدیک میشود ، در ادامه به معرفی یکی از این باغ ها می پردازیم .

✓ شناسایی باغ های تاریخی ناشناخته

✓ برداشت و رلوه دقیق باغ

✓ آسیب شناسی باغ

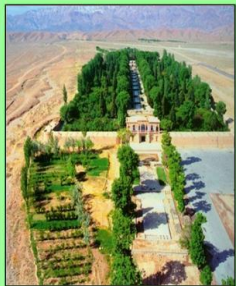
✓ حفاظت استراری و رفع خطر

✓ مرمت کوشک و عناصر معماری

✓ مرمت و باز سازی باغ با توجه به اسناد تاریخی

✓ احیا درختان و گیاه های باغ

توضیحات :

اساتید : دکتر جدی ، دکتر رئیسی
دانشجو : ناصر فلاح عسگری

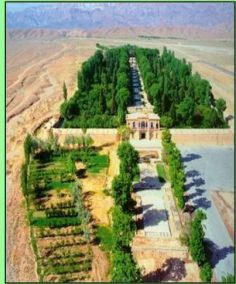

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بافت های تاریخی

ردیف	نام	محل (روستا / شهرستان)	فاصله تا نزدیک ترین شهر ^{۱۱}	قدمت اولیه	مساحت (هکتار) ^{۱۲}	شیب ^{۱۳}	طرح و سازماندهی ^{۱۴}	تبت ^{۱۵}
۱	آقا	محل آباد	۲۰ کیلومتری جنوب کرمان	قاجار	۱/۳	۵٪	مستطیل با گوشک انتهایی	۱۱۶۰۰
۲	احمدآباد	احمدآباد	۲۵ کیلومتری شمال نهبندان	پهلوی اول	۳	۵٪	مربع با اندرونی خارج از آن	---
۳	اسکویی	ابارش	۳ کیلومتری غرب سبزوار	قاجار	۴/۴	۱/۵٪	مستطیل با گوشک میانی	۴۵۷۲
۴	امیدوار	اسفندآباد	۲۶ کیلومتری جنوب شرقی ابرکوه	پهلوی اول	۲/۲	۱/۵٪	مستطیل با گوشک ابتدا	۲۳۸۸۹
۵	امیرآباد	امیرآباد	۵ کیلومتری غرب بیرجند	قاجار	۷/۷	۱٪	مستطیل با گوشک انتها	۱۹۶۹
۶	ایوان کیف	ایوان کیف	۵ کیلومتری جنوب غربی بیرجند	قاجار	۱	۸٪	مستطیل با گوشک انتها و کنار	---
۷	باغچه جونی	باغچه جونی	۸ کیلومتری شرق ماکو	قاجار	۱	۵٪	مجموعه باغ اصلی مستطیل با بناهای کناری	۱۷۳۹
۸	بهرمان	اسفهرود	۱۰ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	پهلوی اول	۱/۶	۴٪	مستطیل ناقص گوشک کناری	---
۹	بهلگرد	بهلگرد	۱۵ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	قاجار	۴/۳	۴٪	مستطیل با گوشک انتها	۲۳۶۷
۱۰	بیدخت	بیدخت	یک کیلومتری حومه جنوبی بیرجند	قاجار	۲/۱	۵٪	مستطیل نامنظم گوشک انتها	---
۱۱	پهلوانپور	مزورآباد	چهار کیلومتری جنوب شرقی مهریز	قاجار	۲/۳	۱٪	مستطیل با گوشک میانی	۶۳۳۴
۱۲	چشمه بلقیس	چرام	۲۰ کیلومتری جنوب شرقی دهدهشت	اوائل اسلام	۴/۵	۵٪	فوزنقه نامنظم	۶۲۸۸
۱۳	چوکام	چوکام	۷ کیلومتری شمال رشت	قاجار	۱۱	۱٪	فوزنقه نامنظم	۱۳۲۲۷
۱۴	حاجی آباد	حومه بیرجند	۸ کیلومتری شرقی بیرجند	قاجار	۳/۳	۱/۷٪	مستطیل با گوشک انتها	۱۸۹۰
۱۵	حاجی آباد	حومه فتح آباد	۲۲ کیلومتری شمال شرق فردوس	---	۶	۴٪	مستطیل نامنظم گوشک انتها	---
۱۶	حجت آبادوزیر	رستان	۳۵ کیلومتری شمال غربی یزد	قاجار	۲	۱/۵٪	مربع با گوشک ابتدا و انتها	۱۸۲۷
۱۷	حسن آباد	بهلگرد	۱۵ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	---	۱/۷	۵٪	مستطیل با گوشک انتهایی	---
۱۸	حسین آباد	حسین آباد	۲۵ کیلومتری شمال نهبندان	پهلوی اول	۸/۹	۲٪	مربع با گوشک ابتدایی	---
۱۹	حسین آباد	نوفرست	۲۵ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	---	۱/۴	۴/۲٪	مستطیل با گوشک انتها	---
۲۰	حسینی نسب	لنکر	۳۰ کیلومتری جنوب کرمان	---	۱/۷	۱٪	مستطیل با گوشک انتها	---
۲۱	حق جو	بهلگرد	۱۵ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	---	۲	۵٪	مستطیل با گوشک انتها	---

توضیحات:

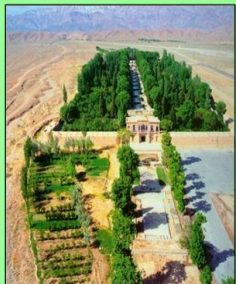

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیا بنا و بهت های تاریخی

منبع: مقاله آشنایی و تحلیل باغ های تاریخی روستایی ایران، (دکتر علی علایی)

توضیحات:

۲۲	حیدرآباد	حومه شمالی مود	۳۰ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	قاجار	۱/۸	۲٪	مستطیل با گوشک انتها	---
۲۳	خان	حومه یزد	۷ کیلومتری جنوب غربی یزد	قاجار	۶/۳	۱/۲٪	مستطیل با گوشک میانی و کناری	۳۸۰۶
۲۴	خزیمه	بهبگرد	۱۵ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	---	۲/۲	۵٪	مستطیل با گوشک انتها حیاط دار	---
۲۵	خوسف	حومه خوسف	۲ کیلومتری شمال غرب خوسف	---	۲	۰/۵٪	مستطیل با گوشک های کناری	---
۲۶	خوشینه	خوشینه	۲۸ کیلومتری شمال شرقی بیرجند	---	۱	۲/۵٪	مستطیل ناقص گوشک انتهایی	---
۲۷	رزاق زاده	رزاق زاده	۹ کیلومتری جنوب زاهدان	پهلوی اول	۱۰/۵	۱٪	مستطیل با گوشک انتها	۱۴۹۹۰
۲۸	سپهری	بهدان	۲۰ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	پهلوی اول	۱/۲	۵٪	مستطیل با گوشک انتها	---
۲۹	سرآسیاب	سرآسیاب فرستکی	۵ کیلومتری شمال شرقی کرمان	سلجوقیان	۳/۷	۱٪	مستطیل با گوشک انتها	---
۳۰	سرآب	سرآب	یک کیلومتری حومه جنوبی بیرجند	---	۲/۳	۴/۵٪	دوزنقه مستطیلی با گوشک انتها	---

۳۱	سرای مند (انضلیان)	مند	۳ کیلومتری شرق گناباد	تیموریان	۱/۸	۰/۵٪	مستطیل با گوشک میانی	۴۵۷۶
۳۲	سرهنگ آباد	سرهنگ آباد	۳۰ کیلومتری جنوب شرق زواره	قاجار	۱/۳	۳/۳٪	مستطیل با گوشک کناری، ابتدا و انتها	۱۲۷۸
۳۳	سلامه	سلامه	۲۴ کیلومتری شمال غرب خواف	سلجوقیان	۷/۲	۵٪	تقریباً مربع با گوشک میانی مرتفع	۶۴۳۰
۳۴	سلطانی	رحیم آباد	دهستان فراهه ابرکوه	پهلوی اول	۰/۵	۰/۵٪	مستطیل با گوشک کناری	۲۴۴۰۸
۳۵	سید آباد	بهبگرد	۱۵ کیلومتری جنوب شرقی بیرجند	قاجار	۳	۳/۵٪	مستطیل نامشخص گوشک انتها	۱۱۹۴۲
۳۶	شریف	دژنخش	۶۰ کیلومتری شمال شرق بیرجند	پهلوی اول	۲	۳٪	مستطیل کشیده نامنظم با گوشک انتها	---
۳۷	شمس آباد	آواز (گزیک)	۵۸ کیلومتری شمال شرق سریشه (شرق بیرجند)	پهلوی اول	۴/۹	۰/۵٪	مستطیل متوازی الاضلاع با گوشک ورودی و میانی	---
۳۸	شورابه	شورابه	۲۱ کیلومتری غرب تفت	---	۷/۵	۲/۶٪	مستطیل نامنظم با گوشک انتها	---
۳۹	شوکت آباد	شوکت آباد	۶ کیلومتری شرق بیرجند	قاجار	۱۰	۱/۵٪	مستطیل با گوشک انتها و اندرونی	۲۳۶۳
۴۰	شیبانی	امیرآباد	یک کیلومتری حومه جنوبی بیرجند	پهلوی اول	۳/۶	۵٪	مستطیل با گوشک انتها	---
۴۱	صدری	سعید آباد	۳۴ کیلومتری غرب تفت	---	۱/۹	۸٪	مستطیل منظم با گوشک انتهایی	---
۴۲	صدری	محمدآباد	۳۳ کیلومتری غرب تفت	اواخر قاجار	۲/۳	۴٪	مستطیل منظم با گوشک میانی جهت دار	۲۴۴۱۴
۴۳	طاباغاباغی	فیروزق (پره)	۶ کیلومتری غرب خوی	قاجار	۸/۷	۶/۵٪	مستطیل با سطوح مطبق	---

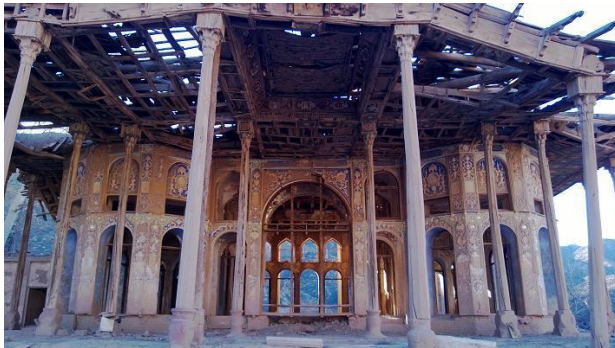
منبع: مقاله آشنایی و تحلیل باغ های تاریخی روستایی ایران ، (دکتر علی علایی)

باغ سرهنگ آباد در ۳۰ کیلومتری جنوب شرقی زواره در دل کویر قرار دارد، و ساخت آن به دوره قاجار برمیگردد، این باغ شامل فضاهای متعددی همچون کوشک، عمارت بادگیر، مطبخ، آسیاب، حمام، قراول خانه، اصطبل، حیاط، برج دیده بانی، قنات، استخر و یخچال است.

عکس هوایی باغ سرهنگ آباد

کوشک باغ سرهنگ آباد

عمارت بادگیر باغ سرهنگ آباد

سر در باغ

توضیحات:

اساتید: دکتر جدی، دکتر رئیسی
دانشجو: ناصر فلاح عسگری

دانشگاه شهید بهشتی
۱۳۳۸

دانشکده معماری شهر سازی
گروه مرمت و احیای بنا و بافت های تاریخی

